

Melding om foretakssammenslutning

jf. konkurranseloven § 18

vedrørende

Hafslund Eco Vannkraft AS'

ervert av enekontroll i

Tonstad Vindpark AS

Oslo, 16. mai 2024

*Konfidensielt
Inneholder forretningshemmeligheter*

1. Kontaktinformasjon

1.1 Melder

Navn: Hafslund Eco Vannkraft AS
Org.nr.: 976 894 677
Adresse: Postboks 1098, 2605 Lillehammer

Melders representant:

Navn: Advokatfirmaet BAHR AS
Kontaktperson: Harald K. Selte
Saksansvarlig advokat: Elin Moen
Telefon: +47 40 20 38 96
E-post: hks@bahr.no

1.2 Målselskap

Navn: Tonstad Vindpark AS
Org.nr.: 994 419 439
Adresse: Tonstadveien 9, 4440 Tonstad

Målselskapets representant:

Navn: Advokatfirma DLA Piper Norway DA
Kontaktperson: Kaare Oftedal
Telefon: +47 91 61 38 38
E-post: kaare.oftedal@dlapiper.com

2. Foretakssammenslutningen

2.1 Beskrivelse av foretakssammenslutningen

- (1) I henhold til aksjekjøpsavtale av 14. mai 2024 kjøper Hafslund Eco Vannkraft AS (**Hafslund Eco**) 100 % av aksjene i Tonstad Vindpark AS (**Tonstad Vindpark**). Selger er SUSI Tonstad AS.

Vedlegg 1 Share Sale and Purchase Agreement Relating to Tonstad Vindpark AS

- (2) Som et resultat av transaksjonen vil Hafslund Eco overta av alle aksjene og full kontroll i Tonstad Vindpark. Det foreligger dermed en foretakssammenslutning i konkurranselovens forstand, jf. konkurranseloven § 17 første ledd.
- (3) Transaksjonen vil ikke gjennomføres før Konkurransetilsynet har avsluttet sin saksbehandling.

2.2 Meldeplikt

- (4) Partenes omsetning er over terskelverdiene i konkurranseloven § 18 andre ledd. Foretakssammenslutningen er dermed underlagt meldeplikt etter konkurranseloven og er kun meldepliktig i Norge.
- (5) Tonstad Vindparks virksomhet er utelukkende produksjon av vindkraft i prisområdet NO2. Hafslund Eco har ingen produksjon i dette prisområdet av betydning. Samlet produksjons- eller markedsandel innen leveranser av kraft i grossistmarkedet i prisområdet NO2 er derfor

langt under 20 %. Det er også flere andre årsaker som tilsier at transaksjonen ikke vil ha noen merkbar effekt på konkurransen, jf. kapittel 5 nedenfor. Som følge av usikkerhet om markedets geografiske avgrensning har melder likevel valgt ikke å levere forenklet melding.

2.3 Forretningsmessig rasjonale

- (6) Hafslunds rasjonale bak foretakssammenslutningen er et ønske om vekst og styrking av kompetansen innen vindkraftproduksjon, som er et område der Hafslund Eco har begrenset virksomhet i dag.

3. De involverte foretakene

3.1 Hafslund Eco

- (7) Hafslund Eco er kontrollert av Hafslund AS (**Hafslund**) gjennom direkte og indirekte eierskap som til sammen gir en eierandel på 78,2 %. Direkte eierandel er 56,5 %. Hafslund er et energikonsern heleid av Oslo kommune. Konsernet er i hovedsak aktivt innen produksjon av elektrisk kraft gjennom datterselskapene Hafslund Eco og Hafslund Produksjon Holding og Oslo Lysverker, fjernvarme i Oslo gjennom datterselskapet Hafslund Oslo Celsio og fornybar og salg til sluttbrukere gjennom datterselskapet Hafslund Vekst og dets datterselskaper og øvrige eierinteresser. Hovedvekten av kraftproduksjonen er hel- og deleide vannkraftverk i prisområdene NO1 (Østlandet) og NO5 (Vestlandet), med noe produksjon i NO3 (Trøndelag). Hafslunds salgsinntekter i 2023 (konsern) var MNOK 17 349, fordelt på vannkraft (MNOK 14 611) og fjernvarme og kjøling (MNOK 2 738). Mer informasjon om Hafslund er tilgjengelig på konsernets nettsider: <https://hafslund.no/>.
- (8) Hafslund eier også 50 % av Eidsiva Energi AS (**Eidsiva**) som er felles kontrollert med Innlandet Energi Holding AS (49,4 %).¹ Eidsiva er aktiv innen distribusjon av elektrisk kraft (gjennom datterselskapet Elvia), fjernvarme og bredbånd. Eidsiva har også en eierandel i Hafslund Eco på 43,5 % (som sammen med Hafslunds direkte eierandel gir en samlet eierandel på 78,2 %, jf. over). Eidsivas salgsinntekter i 2023 (konsern) var MNOK 9 622 fordelt på nettvirksomheten i Elvia (MNOK 8 054), bioenergi/fjernvarme (MNOK 579) og bredbånd (MNOK 935). Mer informasjon om Eidsiva er tilgjengelig på konsernets nettsider: <https://www.eidsiva.no/>.
- (9) En oversikt over konsernstrukturen i Hafslund-konsernet er vedlagt.

Vedlegg 2 Konsernstruktur Hafslund, per mai 2024

3.2 Tonstad Vindpark

- (10) Tonstad Vindpark drifter en vindpark i Sirdal og Flekkefjord kommune i Agder, dvs. i prisområde NO2 (Sør-Norge). Vindparken har totalt 51 turbiner og en installert effekt på 208 MW og en midlere årsproduksjon på 667 GWh.
- (11) Kraften som produseres i vindparken leveres i sin helhet til Norsk Hydro ASAs datterselskap Hydro Energi AS gjennom en 25-årig [redacted] avtale til 2045.² [redacted]

¹ Åmot kommune eier de resterende 0,6 %.

² Se pressemelding fra Norsk Hydro 1. juli 2018: <https://www.hydro.com/no-NO/media/news/2018/hydro-inngar-ny-langsiktig-kraftavtale-for-norsk-aluminiumportefolje/>.

- (12) Mer informasjon om Tonstad Vindpark finnes på selskapets nettsider: <https://tonstadvindpark.no/>.

3.3 Salgsinntekter i Norge

Foretak	Salgsinntekter i Norge (MNOK)
Hafslund (konsern)	17 349 (2023)
Tonstad Vindpark	453 (2022)

4. Eventuelt berørte markeder

4.1 Produktmarkedet

- (13) Tonstad Vindpark er kun aktiv innen produksjon av elektrisk (vind-)kraft. Hafslund er også aktiv innen produksjon av elektrisk kraft, i all hovedsak vannkraft.
- (14) Partene er dermed begge aktive innen produksjon av elektrisk kraft. Tonstad Vindpark selger all produksjon gjennom en langsiktig bilateral avtale med Hydro Energi AS. Det innebærer at Tonstad Vindpark ikke er aktiv i spotmarkedet (day ahead) for elektrisk kraft. Tonstad Vindpark er heller ikke aktiv i intradagmarkedet eller i reservekraftmarkedet. Hafslund er i hovedsak aktiv i spotmarkedet (day ahead), men har også noe salg gjennom bilaterale avtaler samt noe omsetning i intradagmarkedet og i reservekraftmarkedet.
- (15) EU-kommisjonen har i sin praksis lagt til grunn at det er ett samlet grossistmarked for elektrisk kraft, med en mulig segmentering av et marked for balansekraft og tilknyttede tjenester.³ Tilsvarende ble lagt til grunn av melderne i *Hafslund E-CO / Eidsiva Energi*.⁴ I det videre drøftes grossistmarkedet for elektrisk kraft som et mulig berørt produktmarked etter som Tonstad Vindpark ikke har noen aktivitet innen balansekraft eller tilknyttede tjenester.

4.2 Geografisk marked

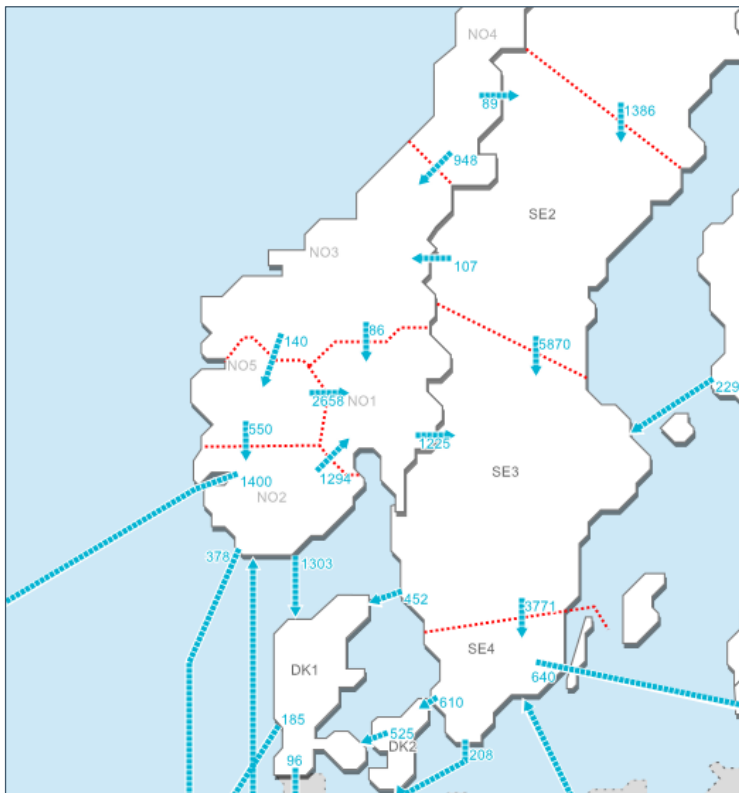
- (16) Tonstad Vindpark har utelukkende kraftproduksjon i prisområdet NO2. Hafslund Eco har produksjon i prisområdene NO1, NO5 og NO3, samt en minimal produksjon i NO2.⁵ Figuren nedenfor viser prisområdene i Norden og flyten mellom områdene på et tilfeldig valgt tidspunkt.

³ Sak M.8870 E.ON / Innology, kapittel 7.1.1.

⁴ Melding 17. april 2019 i Konkurransetilsynets sak 2019/0166, se kapittel 5.3.3.2.

⁵ Sagefossen kraftverk, med installert effekt 3 MW og midlere årsproduksjon på 5,8 GWh, tilsvarende 0,02 % av installert effekt og 0,01 % av midlere årsproduksjon i NO2 totalt.

Figur 1: Prisområder og flyt, 20. mars 2024 kl. 12.00

Kilde: Statnett (<https://www.statnett.no/for-aktorer-i-kraftbransjen/tall-og-data-fra-kraftsystemet/#nordisk-kraftflyt>)

- (17) I meldingen *Hafslund E-CO / Eidsiva Energi* ble det lagt til grunn at det geografiske markedet var nordisk, og uansett ikke snevrere enn ett marked bestående av prisområdene NO1, NO2 og NO5. Bakgrunnen var blant annet at de tre prisområdene det meste av tiden hadde samme pris.
- (18) NO2 har en betydelig overføringskapasitet til tilgrensende prisområder i Norge (NO1 og NO5) samt til utlandet (Danmark, Tyskland, Nederland og Storbritannia). Den store overføringskapasiteten medfører at prisdannelsen i NO2 i stor grad påvirkes av tilbud og etterspørsel i disse områdene. Åpningen av nye utenlandskabler i 2021 til Tyskland og Storbritannia i 2021 samt omveltninger i det europeiske kraftmarkedet i kjølvannet av Russlands invasjon av Ukraina har påvirket prisdannelsen i NO2, slik at prisene i NO2 i perioder er ulik prisene i NO1 og NO5. Likevel er det prislighet mellom NO2, NO1 og NO5 i spotmarkedet det meste av tiden (77 % i 2022, 60 % i 2023).
- (19) Det er ikke nødvendig å ta stilling til det geografiske markedets utstrekning i denne saken, da foretakssammenslutningen ikke har noen merkbar virkning på konkurransen, enten en ser på et marked for NO2 isolert, et marked for NO1, NO2 og NO5, eller et større marked, f.eks. et nasjonalt marked, et nordisk marked eller et marked bestående av NO2 og tilgrensende prisområder i inn- og utland.
- (20) Det eneste geografiske markedet der partene har en ikke-uvesentlig grad av overlappende produksjon er et mulig marked bestående av NO1, NO2 og NO5. Dette området vil derfor i hovedsak være det som omtales i det følgende.

4.3 Ingen vertikalt berørte markeder

- (21) Tonstad Vindpark er aktiv innen kraftproduksjon i NO₂, mens Hafslund gjennom det felles kontrollerte selskapet Elvia AS er aktiv innen transport og distribusjon av elektrisk kraft i regional- og distribusjonsnettet i Oslo, Innlandet, Akershus og Østfold. Foretakssammenslutningen har likevel ingen vertikalt berørte markeder idet Elvia ikke er aktiv innen transport og distribusjon av kraft i NO₂.

4.4 Etableringsmuligheter

- (22) Etablering av kraftproduksjon krever tilgang til en potensiell energikilde og konsesjon. Det kan derfor legges til grunn at det er etableringshindringer på kort til mellomlang sikt. Til tross for dette skjer det en løpende utvikling i produksjonskapasiteten i tråd med økende energietterspørsel.

5. Ingen merkbar virkning på konkurransen

- (23) Foretakssammenslutningen vil ikke ha noen merkbar virkning på konkurransen. Dette skyldes flere forhold.
- (24) Partene har ingen overlappende produksjon i NO₂ av betydning. Tonstad Vindpark har en produksjonsandel i NO₂ på 1,6 % etter effekt og 1,4 % etter midlere årsproduksjon.⁶ Hafslunds andel er hhv. 0,02 % og 0,01 %. Foretakssammenslutningen har derfor ingen merkbar betydning i NO₂.
- (25) Tabellen nedenfor viser partenes produksjonsandeler for mulige markeder bestående av NO₁, NO₂ og NO₅ samt et mulig nasjonalt marked. For Hafslund er det oppgitt tall for hhv. produksjonskapasitet operert av Hafslund og konsernselskaper og eierkorrigerte tall.

	Effekt (MW)		Midlere årsprod. (GWh)	
	NO1/2/5	Norge	NO1/2/5	Norge
Hafslund vann og vind (etter operatør)	5 294	5 589	20 808	21 988
Hafslund vann og vind (eierkorrigert)				
Tonstad Vindpark	208	208	670	670
Total produksjonskapasitet vann og vind	25 500	39 380	96 953	151 323
Produksjonsandeler	NO1/2/5	Norge	NO1/2/5	Norge
Hafslund vann og vind (etter operatør)	20,8 %	14,2 %	21,5 %	14,5 %
Hafslund vann og vind (eierkorrigert)				
Tonstad Vindpark	0,8 %	0,5 %	0,7 %	0,4 %
Partene samlet (etter operatør)	21,6 %	14,7 %	22,2 %	15,0 %
Partene samlet (etter eierandel)				

Kilde: Partene og NVE. Total produksjonskapasitet for effekt inkluderer også termisk kraft.

- (26) Det er kun i et eventuelt marked bestående av NO₁, NO₂ og NO₅ og der en beregner produksjonsandeler etter operatørskap at partene samlet har en markedsandel over 20 %.
- (27) Transaksjonen vil uansett ikke ha noen merkbar virkning på konkurransen:

⁶ Samlet effekt og årsproduksjon for de ulike prisområdene er basert på tall fra NVE og inkluderer vannkraft, vindkraft og termisk kraft for effekt og vannkraft og vindkraft for midlere årsproduksjon.

- For det første er produksjon av vindkraft ikke regulerbar sett bort fra muligheten til å stanse eller redusere produksjon i tilfeller med negative kraftpriser. Foretakssammenslutningen gir derfor ikke Hafslund noen endret mulighet til å påvirke markedet.
- For det andre er all produksjon ved Tonstad Vindpark solgt til én kunde gjennom en langsiktig avtale (til 2045). Avtalen innebærer at det er denne kunden som har balanse- og nomineringsansvar [REDACTED]. Kraftproduksjonen ved vindkraftverket tilbys derfor ikke i markedet fra Tonstad Vindpark. Foretakssammenslutningen gir dermed ingen endret mulighet til å påvirke markedspris på kraftbørsen eller noen endret markedsposisjon i bilaterale forhandlinger i avtalens løpetid.
- For det tredje er partenes kraftproduksjon lokalisert i ulike prisområder, der Tonstad Vindpark er lokalisert i NO2, men Hafslunds produksjon er lokalisert i NO1, NO5 og NO3. Hafslund har kun minimal produksjon i NO2.

(28) Foretakssammenslutningen har derfor ingen merkbar effekt på konkurransen og vil enda mindre «i betydelig grad ... hindre effektiv konkurranse» jf. konkurranseloven § 16.

6. Partenes viktigste kunder, konkurrenter og leverandører innen produksjon av elektrisk kraft

6.1 Partenes viktigste kunder

(29) Hafslund Ecos viktigste salgskanal er spotmarkedet (day ahead), der kunder ikke er identifiserbare for selger. Foruten salg i spotmarkedet er Hafslund Ecos viktigste industrikunder følgende:

[REDACTED]

(30) I tillegg har Hafslund enkelte fastprisavtaler med [REDACTED]. Dette gjelder følgende kunder: [REDACTED]. I tillegg har Hafslund avtale med [REDACTED] om levering av strøm til fastpris.

(31) Tonstad Vindpark har én kunde; Hydro Energi AS.

6.2 Partenes viktigste konkurrenter

(32) Hafslund Ecos viktigste konkurrenter er andre kraftprodusenter, der de største kraftprodusentene i NO1, NO2 og NO5 samlet er følgende:

- Statkraft AS,
- Sira Kvina Kraftselskap (eid av Statkraft, Lyse Kraft, Skagerak Kraft og Å Energi),
- Eviny Fornybar AS,
- Å Energi AS,
- Lyse Kraft AS, og
- Hydro Energi AS.

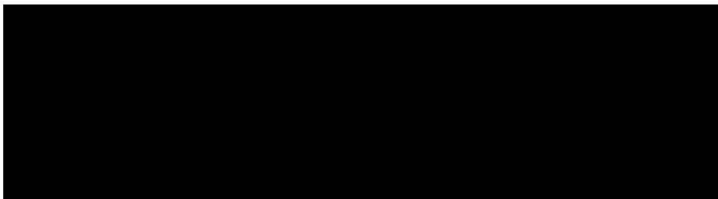
(33) Tonstad Vindkraft har ingen viktige konkurrenter idet all produksjon er solgt gjennom en langsiktig avtale.

6.3 Partenes viktigste leverandører

(34) Hafslund Ecos viktigste leverandører til kraftproduksjon er:

(35) Tonstad Vindparks viktigste leverandører er:

7. Årsregnskaper

(36) Årsregnskaper for følgende selskaper er inntatt som vedlegg:

Vedlegg 3 Hafslund AS

Vedlegg 4 Hafslund Eco Vannkraft AS

Vedlegg 5 Tonstad Vindpark AS

8. Offentlighet

(37) Denne meldingen og enkelte vedlegg inneholder forretningshemmeligheter som er underlagt taushetsplikt og unntatt fra offentlighet. Slike opplysninger er i meldingen merket med merket med grønn bakgrunn. Begrunnelse for at opplysningene skal unntas offentlighet er inntatt i Vedlegg 6.

Vedlegg 6 Begrunnelse for forretningshemmeligheter

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet BAHR AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H. Selte'.

Harald K. Selte
Specialist partner

Saksansvarlig advokat: Elin Moen